

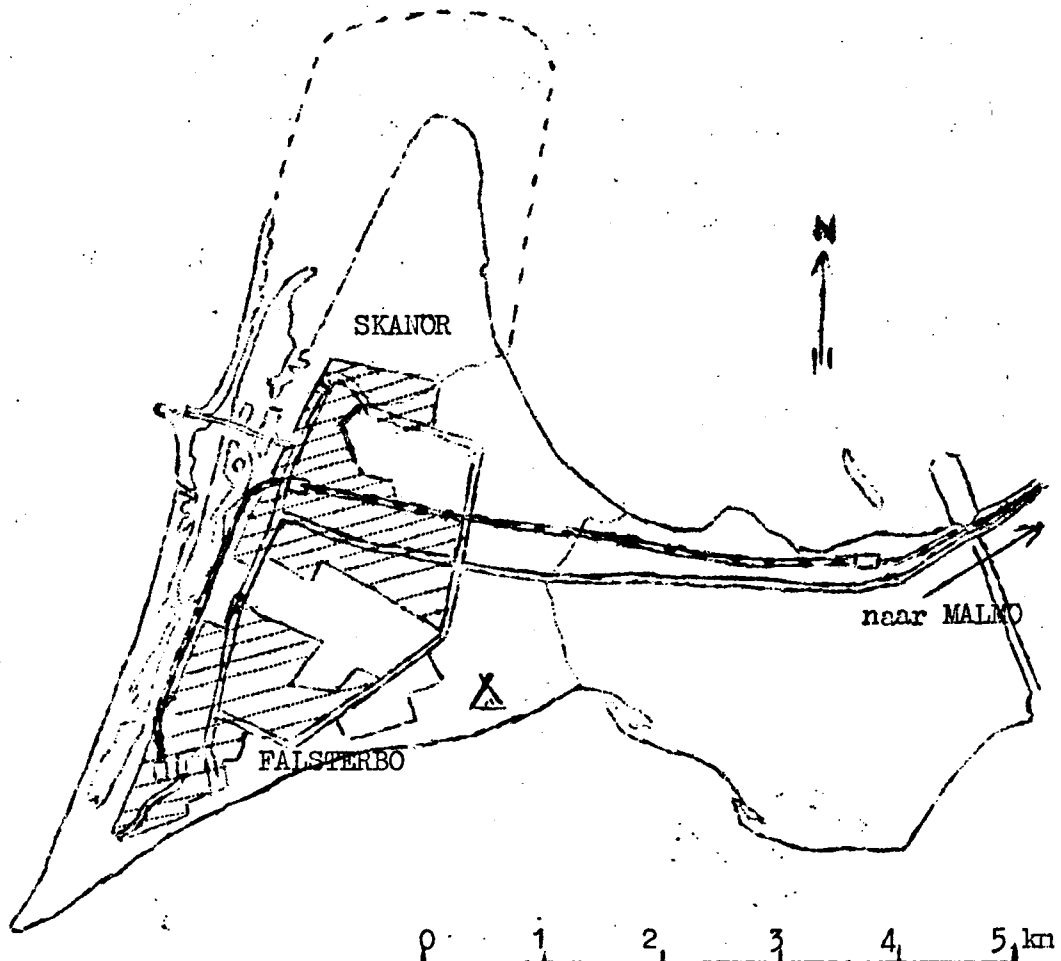
VOGELTREKWAARNEMINGEN bij FALSTERBO in ZWEDEN

Van zaterdag 4 tot zondag 19 september 1976 hebben wij met 6 deelnemers anderhalve week bij Falsterbo gekampeerd om daar de geconcentreerde trek van vogels te zien, speciaal de roofvogels.

Omdat enige van ons Denemarken niet kenden zijn we via de vogeltrekroute over Seeland gereden en in Zweden via Malmö weer zuidwaarts naar Falsterbo. De kortste route naar Falsterbo is echter over Travemünde met de veerboot naar Trelleborg.

Falsterbo en Skanör liggen op een schiereiland aan de westpunt van Skåne, het zuidelijkste deel van Zweden. De kust is een laag golvend strandgebied, waar op de zuidpunt een golfbaan is aangelegd. Deze is vrij toegankelijk. Daar concentreren de troepen vogels zich voor de oversteek naar Denemarken en Duitsland.

Aan de landkant van het Schiereiland ligt een groot heideveld, waar een tweede waarnemingspost is en waar men vooral de roofvogels al van verre kan

zien aan komen cirkelen. Ons kampeerterrein ligt aan de hei, zodat we altijd spoedig konden zien of er roofvogels trokken.

opmerking:

De in dit overzicht genoemde waarnemingen van vogels omvatten niet alle waarnemingen, maar alleen die, welke door Truus genoteerd zijn. Vooral de kleine vogels zijn niet allemaal opgeschreven. Een globaal idee van trek en voorkomen wordt door deze notities toch wel verkre-

Maandag 6 september '76

's Morgens eerst naar terrein van de Golfclub aan de punt Falsterbo. Daarna boodschappen gedaan in Falsterbo.

<u>G o l f b a a n</u>	bewolking 7-8/8, wind W5
wilde eend	4 eks. voor de kust
wintertaling	voor de kust
eidereend	enige voor de kust
zaagbek	3 eks. (donkere)
buizerd	3 eks.
bontbekplevier	5 eks.
steenloper	4 eks. voor de kust
kanoetstrandloper	2 eks. langsvliegend
kleine strandloper	2 eks. op zandrichel
bonte strandloper	4 eks. " "
mantelmeeuw	1 ad. 3 juv; 1 achtervolgt zilvermeeuw die voedsel uitbraakt.
zilvermeeuwen	
kapmeeuwen	
grote sterns	1 ad. 4 juv.
veldleeuwerik	3 eks.
boerenzwaluw	overal aanwezig
witte kwikstaart	" "
graspieper	enkele troepjes
gele kwikstaart	enkele
groenling	troepje op rozebottels

's middags op de hei (Skanörs Ljung)

sperwer	1 eks.
havik	1 eks.
torenvalk	2 eks. foeragerend en 1 eks. langsvliegend
bontbekplevier	1 eks. overvliegend
houtduif	aantal heen en weer vliegend naar bossen
boerenzwaluw	geregeld langstrekkend in groepjes bijv. 5, 12 enz.
bonte kraai	aanwezig 7 eks. in 2 tr.
graspieper	een enkele langsvliegend
witte kwikstaart	steeds langstrekkend, 10 genoteerd

Dinsdag 7 september '76 6-7/8 bewolkt, wind ZW - W 6

Bij ons kamp gezien: 3 buizerden, 1 bonte kraai, enkele koolmezen. Te harde wind voor trek. Daarom naar de meren om te zien of de kraanvogels er waren.

Met de auto's naar Böringen gereden over Rang, Håslöv, Fuglie, St. Slågarp, Alstad, Anderslöv (benzine genomen), afslag Grönalund, steeds door het golvend landschap met boerderijen van het Deense type, kerkjes, grafheuvels op de heuvels, nu gelegen in de gemaaide grasakkers. Skåne is vroeger Deens geweest, wat nog blijkt uit de vlag van Skåne, rood met geel kruis, rood van Denemarken, geel kruis van Zweden.

Börningesjön

Op de hoogte op de weg er langs zagen we al een rode wouw en een visarend. Over het erf van een boerderij loopt een pad naar het meer. We zagen er:

blauwe reiger	een troep van 12 eks.	
wintertaling	6 eks. op het meer	
buizerd	2 eks. spiralend	
rode wouw	1 eks.	
valk spec.	we weten niet welke	
kraanvogel	troep van 27 eks. op de akkers, dicht benaderd	
groenpoot	1 eks. overvliegend	
kapmeew	aantal juv.	
veldleeuwerik	2 eks,	
boerenzwaluw	aantal rondvliegend) boven
) de
bonte kraai	troep van 40 eks.) akkers
fitis	2 eks.)
gr.vliegenvanger	1 eks.) in houtwal
koolmees	enige)

Doorgereden, linksaf de autoweg even op en al gauw rechtsaf. Van Bökeberg naar Tjällfotasö. Aan dit meer gegeten: niet veel vogels, 1 fuut en 2 eenden op het water; 1 buizerd vloog over. Het was hier meer bebost: berken populieren, elzen, bergvlier, eiken, beuken, neidoorns. De bergvlieren stonden mooi in bes, evenals de neidoorn, zweedse lijsterbes en sleedoorn.

We zijn daarna naar de zuidkust gereden over Svedala, Klörup, Hammarlöv tot bij Skåre, een oud klein vissershaventje. De kustweg teruggereden en door naar Trelleborg, wat een echte havenstad is. Na deze bekeken te hebben, de kustweg weer langs, via Fredshög en St. Hammar naar ons kamp terug. Onderweg hadden we 4 tapuiten gezien en bij het vissershaventje 1 tapuit, terwijl er eidereenden op zee zwommen.

Woensdag 8 september '76 3 - 5/8 bewolkt, wind NW 4

Op de heide waargenomen vanaf ongeveer 9 uur tot ca. 13.40 uur. Er was nu goede trek. Steeds was er wat te zien. Truus noteerde:

blauwe reiger	1 eks.
buizerd	143 in 46 groepen (waarschijnlijk zijn een deel hiervan wespddieven geweest)

Sperwer	31 eks. in 19 troepen w.o. 1 troep van 6 eks.
havik	4 x 1 eks.
zwarte vrouw	1 eks.
zearend	3 x 1 eks.
wespendief	15 eks. in 11 groepen, <u>zie ook onder buizerd</u>
bastaardarend	2 eks., 1 kwam later weer terug
arend soort?	1 eks. zeer hoog
boonvalk	1 eks. naar NO en 7 eks. naar ZW (7x1 eks.)
valk soort?	2 x 1 eks.
torenvalk	de 2 foeragerende van eergisteren + 5 x 1 eks.
bontbekplevier	1 eks. overvliegend overtrekkend
houtduif	als eergisteren, zwervend
gierzwaluw	20 eks. meest enkelingen
boerenzwaluw	hele ochtend en ook 's middags doortrekkend 500 eks. in 22 troepen minimaal, niet allemaal genoteerd
huishwaluw	ca. 20 eks. herkend en genoteerd
oeverzwaluw	ca. 15 eks. herkend en genoteerd
bonte kraaien	zwervend
ekster	2 tot 5 eks. aanwezig in berkenbosje
graspieper	steeds doortrekkend, als boerenzwaluw, naar in kleinere troepjes. 145 eks. in 30 troepjes mini- maal, niet alles genoteerd
witte kwikstaart	kam steeds in 1 of enkele voorbij, slechts enige genoteerd
gele kwikstaart	idem
vink	22 eks. in 2 troepen
rietgors	3 in 2 tr.
mol	1 juv. kroep in Fien's broekspijp en onder Truus haar roki

's Middags naar Malnö - gewinkeld - In de binnenstad op het aardige oude pleintje gezeten. Daar groeide tussen de stenen breukkruid.

Donderdag 9 september '76 4 - 7/8 bewolkt, heilig, zwakke wind ZO, warm.

Op de duintop voor de golfbaan waargenomen. We zagen goede roofvogeltrek en noteerden: van 9.00 - 13.30 uur.

knobbelzwaan	2 eks. (trokken niet)
buizerd	112 in 22 troepen w.o. een troep van 25 en een van 30 eks. 5 enkelen gingen niet over zee, naar keerden terug
sperwer	18 in 12 tr., 1 keer 5 bij elkaar, deze gingen niet over zee, maar gingen terug. 1 ging jagen
havik	1 eks.
wespendief	35 in 12 tr. w.o. een tr. van 12 eks. 1 x een licht eks.; 1 eks. ging terug.
bruine kiekendief	1 ♀
blauwe kiekendief	1 ♀ of juv.
smelleken	1 eks.
watersnip	2 eks.
gierzwaluw	4 in 2 tr.
veldleeuwerik	1 eks.
boerenzwaluw	doorlopend langsvliegend

bonte kraai	1 eks. zwervend	
tapuit	1 eks.	
graspieper	4 troepjes	
witte kwikstaart	3 troepjes) voor deze soorten stonden we niet op
gele kwikstaart	8 in 3 tr.) de juiste plaats
groenling	1 eks.	
vink	2 eks.	
rietgors	1 eks.	

's Middags naar Skanör naar de haven, Fiskehamn, aan een hafachtige strandkust.

brilduiker	wijfje of juv.
eidereend	16 eks. (sommige erg mak)
torenvalk	1 eks.
meerkoet	12 eks.
oeverloper	4 eks. langs muur
zilvermeeuw	aantal (24 ad. en 8 juv.)
grote stern	3 eks.
boerenwaluw	nog een nest met jongen
oeverpieper	1 eks. langs waterkant
witte kwikstaart	2 eks.
ringmus	troep van 30 eks. rondzwervend

Terug naar het dorp, om de kerk heen naar links en een slecht weggetje langs tot het uiterste noordpuntje van het schiereiland: die punt heet

Knösen. Daar de kust, bestaand uit het groene strand, een eindje langs-

gelopen naar rechts. We zagen er:

wilde eend	10 eks.
smient	een troep
knobbelzwaan	500
blauwe kiekendief	1 wijfje
watersnip	1 eks.
wulp	1 eks.
tureluur	1 eks.
groenpootruiter	1 eks.
bonte strandloper	2 eks.
kluut	2 eks.
mantelmeeuw	1 eks.
zilvermeeuw	aantal
kapmeeuw	aantal
grote stern	1 en 2
paapje	1 eks.
graspieper	enkele
frater?	troepje van 6 eks.

Bij het haventje en op het begroeide strandje op Knösen vonden we de volgende planten:

zeeweegbree	zeepoetelein
hertshooiweegbree	glaux maritima (zeemelkkruid)
zulte	zeealsem
zeegras	ruwe zeezegge

op de strandweide op Knösen:

zeeraket	zeemelde	reigersbek
kanille	rode ogentroost	aardbeiklaver
asperge	zeealsen	ruwe zeezegge
zilver schoon	vlier	zuring
duizendblad	zulte (zeeaster)	<u>peperkers</u> (Lepidium lati-
rimpelrozen	rolklaver	folium)
hoornbloem	zeepostelein	hoog, fijn, witte tros
engels gras	grasklokje	kruisbloem
borstelkrans	zandzegge	allium (ui)
geel walstro	ossetong	witte eks. van koekoeksbloem
zilte schijnspurrie	borstelgras	vlasleeuwebek

Vrijdag 10 september '76 4-5/8, later 8/8 bewolkt, ZW5, enkele bui.

Naar de meren Krankesjö, Vombsjö en Börringesjö. Autoweg af via Malnö naar Trannäs, daar route 12 op via Dalby tot Veberöd; daar linksaf een B-weggetje op naar het noorden tot de Krankesjö. Auto's neergezet. Eind langs neer gelopen. Heuvelachtig, bebost gebied. Koffie gedronken op steigertje.

Krankesjö

fuut	4 eks.	<u>planten</u>	thijn
bl. reiger	2 eks.	kleefkruid	muurpeper
wilde eend	1 eks.	struikhei	grasklokje
buizerd	3 eks.	duizendblad	hertshooi
sperwer	1 eks.	bosvioltje	hazepootje
wespendief	1 eks.	ossetong	gr. ratelaar
visarend	enkele malen gez.	scherpe boterbloem	knautia
boonvalk	1 eks.	wolfspoot	vlasleeuwebek
torenvalk	1 eks.	riet	waterscheerling
neerkoet	1 eks.	bitterzoet	kattestaart
watersnip	1 eks.	tandzaad	w. bertran
stormmeeuw	1 eks.	geoorde wilg	bosbraam
kapmeeuw	aantal ad. en juv.	smalbl. wilg	berk, populier
stern	enkele juv.	brandnetel	eik, bergvlier,
gierzwaluw	1 eks.	nelkdistel	lijsterbes
boerenzwaluw	ca. 30 eks.	(fijn pluingras)	dotterbloem
oeverzwaluw	2 eks.	zeepkruid (dubbele	nelkeppe
bonte kraai	1 eks.	wilgeroos smalbl.	noerasspirea
witte kwikstaart	2 eks.		hondsdrif
later op bouwland frater troep	15 eks. (beemd?)		ooievaarsbek
	bonte kraai ca. 40 in 1 tr.		rus
overal veel witte kwikstaarten			slangekruid
onderweg hier en daar Kieviten op de akkers			echt walstro
en bonte kraaien			zandzegge
		kruiwilg	vijfvingerkruid
		nachtkoekoeksbl.	zilver schoon
		wederik	waternunt
		vogelwikke	lis
		witbol	smalle stekelvaren
		smalbl. weegtree	paardestaart
		kl. hoefblad, waternavel, zwaluwtong	

Van Krakesjö met de auto's via een klein weggetje door de landen doorgestoken in oostelijke richting naar Vomb; dan de weg langs het meer naar het noorden. Gestopt daar waar de weg aan het meer komt. (Nörregård).

We zagen toen meteen al een visarend vliegen met een grote vis in de klauwen en ook prachtig een rode wouw. We hebben daar gegeten met gezicht op het meer. Er kwam helaas juist een regenbui opzetten.

Op het meer dreven:

V o m b s j ö

fuut	19 eks.	<u>planten:</u>
mantelneeuw	1 eks.	o.a. gele droogbloem
wilde eend	1 eks.	waterzuring
smient	3 + 70 à 100 eks.	kanperfoelie in bloei
kuifeend	14 eks.	middelste klaver
groenpootruiter	4 eks. vlogen over	
tefeleenden	enkele	

boerenzwaluwen honderden

oeverzwaluwen zeer veel

de zwaluwen vlogen in de luwte boven het meer. Toen bui kwam gingen alle zwaluwen op de riethalmen zitten in dichte troep, meer dan 400 eks.

Doorgereden, al gauw rechtsaf bij Hälmaröd, het meer langs. In bos gestopt, steile helling naar beneden naar het strand van het meer. Daar stonden de volgende planten:

gele dovenetel	parelgras
bingelkruid	salomonszegel
klaverzuring	lelietje v.dalen
klein springzaad	beneden: koninginnekruid

Verder over Ovedkloster, eromheen gereden, heel oud gebouw, mooie poorten en mooi park. Verder langs een B-weg in zuidelijke richting. Zagen mooi drie raven, die even met de auto's mee vlogen, over Vressel, Klostersågen, en dan over de grote weg naar Veberöd. Daar linksaf naar het zuiden langs een B-weg naar Skurup. Vóór die plaats de grote weg genomen tot Börringekloster en daar de bekende weg weer op naar de boerderij aan de Börringesjö om ca. 5 uur.

Aan het meer zaten:

Blauwe reiger	meer dan 10 eks.
wilde eend	10 eks.
boonvalk	1 eks.
kraanvogels	tr. van 24 eks.
kapmeuw	ca. 30 juv.
boerenzwaluw	ca. 60 eks. kwamen daar slapen
roodborst	1 eks. in sleedoorn
witte kwikstaart	21 in 2 tr.
gele kwikstaart	15 in 1 tr.

Daarna langs de snelste weg naar ons kamp teruggereden.

Zaterdag 11 september '76 3/8 bew. ZW 4-5 zeer helder. De krijtrotzen van het Klint van Seeland waren te zien.

Falsterbo, op de uiterste punt bij de golfbaan waargenomen. Wij waren al vroeg, ca. 7 uur. Er waren veel vogelaars op het duin voor de golfbaan en ook aan de punt. We hebben daar tot een uur of 11 waargenomen. We hebben geen aantallen genoteerd. We zagen:

pijlstaart	1 eks. over zee
eidereenden	troep voor de kust
buiserden	
sperwers	veel
wespendieven	
visarend	1 eks.
grote stern	1 eks. over zee
boerenwaluw	doorlopend trek
graspiepers	trek
witte kwikstaart	"
gele kwikstaart	" troepen
spreeuw	1 eks.
ringrussen	enkele

Daarna eerst boodschappen gedaan in Falsterbo en Skånör. Dan doorgerezen naar Lille-Hammar, eerste afslag links na de brug over Falsterbo-kanaal. Natuurmonument Lille Hamarnäs. Een slenkengebied op een landtong, met zoutplanten: Engels gras, zulte, schorrekruid, obione, zilte schijnspurrie, zeepostelein, zeenelde, hertshoornweegbree, peperkers enz. We zijn over dit terrein gelopen naar de oostkant van die landtong aan de Foteviken (baai).

Daar zagen we:

wilde eenden		veldleeuwerik	3 in 2 tr.
wintertalingen	12 in 3 tr.	boerenwaluw	aantal
smienten	meer dan 250 in 6 tr.	tapuit	2 eks.
pijlstaart	3 eks.	graspiepers en andere (oever?)	
eidereenden	aantal	witte kwikst.	veel
knobbelzwaan	ca. 400 eks.	gele kwikstaart	meer dan 75 eks.
kievit	16 in 2 tr.	spreeuw	30 in 1 tr.
bontbekplevier	2 eks.	frater	16 in 1 tr.
zilverplevier	2 eks.	ringmus	troepje
goudplevier	meer dan 750 in 3 tr.	onbek. plevieren	bij huisje 3 eks.
wulp	1 eks.	of zo, witte stuit	
rosse grutto	3 eks.	rose borst, smalle vleugels	
tareluur	meer dan 20 esk. in 4 tr.	kl.snavel, oogstreep	
groenpoot	13 in 2 tr.		
kl.strandloper	enkele		
bonte strandloper	ca. 200 in 3 tr.	Bij het toegangshek paarden.	
kronbekstrandloper	6 in 1 tr.		
nantelneeuw	2 eks.		
zilverneeuw	aantal, kapneeuw 40 eks.		

's Avonds met de auto's naar het dorp Falsterbo. Daar gewandeld. Ook even aan zee; de maan scheen over het water.

Zondag 12 september '76 7 tot 2/8 bew. , Z3, helder.

Waargenomen op de punt van 7.00 - 9.00 uur. Daarna vertoefd achter de vuurtoren op het strandje; heerlijk weer. Vuurtoren is van 1795. Er waren drommen waarnemers. Later kwamen er ook 3 bussen; die mensen bleven niet zo lang en gingen op excursie.

We noteerden:

fuurt	4xl eks. over zee
kuifaalscholver	2 eks.
wilde eend	aantal aanwezig
krakeend	3 eks.
snient	tr. v. 30 eks. voor kust
eidereend	enige voor kust
buiserd	2 eks.
sperwer	tot 9.00 uur 14 in 9 tr.
	9 tot 10.40 36 in 24 tr.
	10.40 tot 12 uur 60 in 27 tr.
	w.o. 1 tr. van 7 eks.
wespendief	tot 9 uur 13 in 5 tr.
	9 tot 10.40 46 in 15 tr. w.o. troep van 10 en van
	11 eks. 10.40 tot 12 uur 31 in 10 tr. w.o. troep van
	9 en van 7 eks.
boerenzwaluw	aanhoudende stroom van langsvliegende zwaluwen
	meer dan 300 eks.
oeverzwaluw	in elk geval tr. van 10 en enkele eks.
huiszwaluw	in elk geval 3 eks. herkend
gierzwaluw	4 in 3 tr.
boomvalk	2 eks. na 9 uur
torenvalk	1 eks.
tureluur	4 + 3 eks.
zwarte ruiter	3 eks.
groenpootruiter	1 eks.
mantelmeeuw	enkele
zilvermeeuw	enkele
kapmeeuw	enkele.
grote stern	14 eks. voor de kust naar N.
krombekstrandloper	2 eks. " " " "
bonte kraai	enkele aanwezig
ekster	" "
graspieper	niet zo'n groot aantal, af en toe enkele gehoord.
boompieper	zeer hoge trek, konstant troepjes
gele kwikstaart	veel, in troepen van 8 tot 20, zelfs 50 eks.
witte kwikstaart	veel, eenzelfde aantal als vorige soort, grootste
	troep 20 à 30 eks.
vink	1 eks.
groenling	enkele op rozebottel
ringmus	2 troepjes
bonte strandloper	1 eks.
oeverloper	1 eks.

Na 11 uur een tijd op het strand gezeten. Wat de planten betreft was er een duinachtige begroeiing. Terrein van vuurtoren tot de punt: Golfbanen met zanderige lage duintjes en twee plasjes erin. De golfbanen waren prachtig groen en als biljartlaken geschoren. Planten:

engels gras	helm	grasklokje
echt walstro	reigersbek	havikskruid
hazepootje	herfstleeuwetand	schermhavikskruid
biestarwegras	(of andere gele comp.)	gele droogbloem
	wilde averuit	
	zandzegge	

Op het strand

Zeepostelein	zeeraket	loogkruid
zee gras (aangesp.)	zeenelkkruid	

Door de rand van zee gras liep iemand barnsteen te zoeken.

Aan de binnenzijde daar

gr.ratelaar	so.fiekruid	waternavel
struikhei	weidekoekoeksbloem	zilverschoon
zandblauwtje	duizendblad	schermhavikskruid
bijvoet	havikskruid	hazepootje
zandhoornbloem	zuring	wilde bertram
witte klaver	varkensgras	vlasleeuwebek
	dophei	kraaiheide
	buntgras	enz.

's middags

In het kamp nu steeds roodborst om de tenten.

Om 1.00 uur naar de hei. In het open berkenbos vóór de hei wemelde het nu van de zangertjes, die 's nachts aangekomen waren: troepje koolnezen, gekr. roodstaarten, fitissen, een tjiftjaf, minstens 5 grauwe vliegenvangers en 1 bonte vliegenvanger.

Van 13.40 - 17.00 uur maakten we een wandeling door het bos, gelegen ten noorden van de autoweg; de landengte is daar naar smal, dus we kwamen al gauw aan de kust.

In het bos zagen we een ♀ gekr. roodstaart en 3 x een fitis. Op het open veld erachter: eksters, een paapje, een grasmus die ons een tijd bezighield doordat hij steeds wegdook in een struikje, een jonge gr. klauwier insecten vangend, een troepje van 6 fraters en houtduiven. Er was nog trek; we zagen er:

Sperwer	8 in 6 tr.	huiszwaluw	2 x een troepje
wespendief	10 in 5 tr.	oeverzwaluw	een troepje
visarend	1 eks.	graspieper	1 eks.
gierzwaluw	5 x 1 eks.	gele kwikstaart	5 eks.

Op zee voor de kust waren:

eenden	een troep	neerkoeten	
eidereenden	9 eks.	groenpootruiter	3 eks.
knobbelzwaan	26 eks.		

Maandag 13 september '76 8/8 bewolkt wind 0 - Z0 1, iets vochtig in de lucht.

Eerst weer aan de punt waargenomen. Er was sterke trek van zeer hoog en hoog vliegende kleine vogels, o.a. veel boompiepers (zeiden de Zweden) in troepen van 30 - 100 eks. Lager, op normale hoogte sterke trek van gele kwiks taarten, troepen van 30- 50 eks. De trek van boerenzwaluwen was iets minder dan vorige dagen.

Er was geen roofvogel trek, waarschijnlijk door ontbreken van themiek.

We noteerden verder nog:

aalscholver	3 eks. zwervend	roodborst	1 eks.
snient	5 eks. in 1 tr. hoog	fitis	1 eks.
sperwer	1 dootr. en 2 zwervend	graspieper	12 eks.
grote stern	6 eks. over zee	grote pieper	6 eks.
		spreeuw	4 eks.
		groenlingen op rozebottels	

's middags B ö r r i n g e s j ö

's Middags zijn we weer naar Börringesjö gereden, ongeveer langs dezelfde weg als eerste keer. Auto's weer bij de boerderij neergezet. Op het bouwland 3 Turkse tortels en fazanten. In de houtwallen langs het pad huisden nu koolmezen en gr. vliegenvangers en roodborst. Een zwarte specht vloog over naar het beukenbos op het schiereiland. Aan de oever staat een reiger, een oeverloper en bonte kraaien. 8 Kieviten komen aan en willen landen op een eilandje van zwerfstenen, wat moeilijk lukt. Er komen nog ca. 50 kieviten landen, die na een uur weer doorgaan. Later steeds troepjes kieviten langstrekkend. Er komt een zeearend aanvliegen; hij vangt een vis, houdt hem in de poot en vliegt ermee weg. Later hebben we deze arend nog enige malen zien zeilen op afstand. Op de oever vonden we later afgekloven geraantes van grote vissen, ca. 40 cm.

Op het meer: 1 kraanvogel vliegt over, 1 stern, 1 rode wouw cirkelt rond en 5 bonte kraaien pesten de zeearend. De neeste vogelaars waren het erover eens dat het een jonge zeearend was. Verder nog 2 veldleeuweriken. In de houtwallen 4 pimpelmezen, man en vr. gekr. roodstaart en 5 gr. vliegenvangers. Twee chauffeurs zijn de auto's gaan omrijden, terwijl de andere vier langs de akkers door het laantje en via de spoorbaan naar de weg zijn gelopen.

Daarna hebben we getracht om aan de andere kant aan het meer te komen. Omgereden naar Lindholmen, terp met grafheuvel. We zagen daar een lichte buizerd, 1 gr.gans, 1 torenvalk. We namen de verkeerde kant van het pad; we hadden over het sluisje moeten gaan. Verderop een weggetje in gereden, zonder resultaat. Toen terug en terug naar het kamp.

Planten bij Börringesjö

neidoorns vol bes	kanille	hangwinde
vijfvingerkruid	zilver schoon	vekbeprijs
vossestaart	wederik	klaproos
centaurie	knopig vetnuur	speerdistel
brunella	herfstleeuwetand?	kleine klaver
hertshooi	wolfspoot	muizeoor
breedbladig weegbree	waterzuring	wilde bertram
lis	moerasspirea	akkerwinde
fontijnkruid	bosviooltje	het bos bestond uit:
grote waterreppe		beuken, linden, iepen,
kattestaart		berk, els, hazelaar,
		populier, kamperfoelie
		Zweedse lijsterbes, wilg en framboos.

Dinsdag 14 september '76 4-7/8 bewolkt, hoge sluierbew. zon Z4 naar ZW dr.

Weer aan de punt waargenomen vanaf 7.30 uur. Er was een leuke trek van allerlei vogels, veel kleine vogels, een enkele sperwer en smelleken.

Er werd genoteerd:

Aalscholver	3 eks.
wilde eend	2 eks. op zee
smient	50 eks. op zee
midd.zaagbek	5 + 1
gtauwe gans	11 + 3
buizerd of wespnd.	2 eks. op afstand
sperwer	4 x 1 eks.
wespendief	1 + 3 eks.
smelleken	1 eks.
kievit	1 eks.
rosse grutto	8 in 3 tr. over zee
groenpoot	3 eks.
bonte strandloper	10 in 1 tr.
zilverneeuwen, kapneeuwen en enkele mantelneeuwen	aanwezig.
grote stern	4 ad. en 4 juv.
holenduif	tr. van 12 eks en nog 1 eks.
gierzwaluw	6 eks.
boerenzwaluw	aanhoudende stroom, zeker meer dan 300 eks.
huiszwaluw	1 eks. genoteerd.
oeverzwaluw	minstens 60 eks. in 9 tr.
paapje	1 eks.
gras- en boompiepers	minstens 130 in 13 tr. hoog tot zeer hoge trek ZW
witte kwikstaart	minstens 100
gele kwikstaart	minstens 500 in 30 tr. o.a. in tr. van 80 en 50 eks.

spreeuw 160 in 9 tr.
 groenling enkele troepen rondzwerfend
 vink 180 in 8 tr.
 rietgors 1 eks.
 om 9.45 gestopt. Trek ging nog door.

's Middags naar Malnö geweest (gewinkeld)

Woensdag 15 september '76 0-4-1/8 bewolkt. Z2, iets heilig

's morgens vroeg bij de tent al 11 wespddieven.

Bij de punt waargenomen van 7.00 uur tot ca. 9.15 u.

We zagen de volgende trek:

pijlstaart	2 ♀♀
zaagbekken	20 in 2 tr.
knobbelzwaan	2 eks. rondvliegend
buizerd	1 eks.
sperwer	9 in 8 tr. (één met 3 zw. kraaien)
wespendief	22 in 7 tr.
grote stern	enkele
holenduif	3 en 8 eks.
boerenwaluw	ca. 100 eks.
huiswaluw	meer dan vorige dagen
oeverwaluw	sterke trek ca. 150 eks.
gierzwaluw	9 eks.
bonte kraai	5 eks. over zee
tapuit	1 en nog 1 over zee
witte kwikstaart	minder dan 14 sept. nog geen 100 eks.
gele kwikstaart	" " " " " 150 "
groenling	meer dan 50 in 4 tr.
rietgors	1 eks.

9.40 - 10.40 in het dorp, bij Vogeltekstation en pension Astrid enz.

We zagen daar nog 2 x 3 sperwers, 1 bosuil, eksters en 2 merels.

11.30 - 13.00 uur op de hei gepost en van 13.20 - 15.55 u noord v.d.weg

Er was nog een mooie trek op onze laatste waarnemingsdag. Er waren ook veel waarnemers en sommige waren erg enthousiast, vooral toen er een schreeuwarend over kwam en een tijd hoog boven het gebied bleef vliegen.

De vogels vlogen erg noordelijk van de hei; daarom zijn we om 1 uur naar het bos en de hei ten noorden van de weg gegaan, waar we de roofvogels recht boven ons kregen in grote troepen.

11.30 - 13.00 uur	buizerd	10 in 3 tr. + 35 in 1 tr. (1 witte)
13.00 - 13.40	buizerd	4 in 1 tr. 1 naar NO
13.40 - 15.15	"	134 in 12 tr.
15.15 - 15.55	"	72 in 6 tr. gingen weer terug naar NO
11.30 - 13.00 uur	sperwer	16 in 13 tr.
13.00 - 13.40	"	2 in 2 tr.
13.40 - 15.45	"	7 in 3 tr.
15.45 - 15.55	"	1 + 7 naar NO

11.30 - 13.00 uur	wespendief	116 in 14 tr. (w/o tr. van 30. 20,25 soms heel hoog)
		2 exx. naar NO en nog 2 exx. op af- stand (misschien buizerd)
13.40 - 15.45 uur	" "	30 in 6 tr.
15.45 - 15.55 uur	" "	1 ex. naar NO
15.45 uur	ruigpootbuizerd	1 ex. naar NO
12.55 uur	schreeuwarend	1 ex. kwam een paar maal langs cirkelen
11.55, 14.59	br. kiekendief	1 + 1 ex.
12.55, 13.00 en 14.50 u	boomvalk	3 maal 1 ex.
boerenwaluw	doorlopend trek	meer dan 150 exx tot 13.00 uur
gierzwaluw		4 exx. in 2 tr.
torenvalk		2 exx. trekkend
vink		gehoord trekkend
bonte kraai		3 exx. doortrekkend
gr. klauwier		1 juv. gezien
koolmezen		gehoord
	<u>Op de heide groeide</u>	<u>bij het ven</u>
struikhei veel	blauwe knoop	gr. lisdodde
kraaiheide	klokjesgentiaan	blaas. boterbloem
dopheide	pastinaak	tormentil
gagel veel	klit (aan kant)	waterranonkel
kruiwilg		bastaardwederik
		watermunt
		drijvend fonteinkruid
		muizenoor
		brunella enz.

Donderdag 16 sept. '76

Het was gelukkig goed weer. Vroeg ingepakt, keuken opgebroken en om 8.45 uur konden we vertrekken van Ljungens Camping voor de terugreis weer via Denemarken.

We kwamen zondagavond weer thuis in het volle drukke Holland.

F. Bloem
Veldlaan 8
Aerdehout.